

Y Gwir Anrh/Rt Hon Mark Drakeford AS/MS
Prif Weinidog Cymru/First Minister of Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

David Rees AS
Cadeirydd y Pwyllgor Biliau Diwygio

29 Tachwedd 2023

Annwyl Gadeirydd

Diolch am eich llythyr dyddiedig 22 Tachwedd ynglŷn â'r craffu ar Fil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau). Rwy'n ddiolchgar i Bwyllgor y Biliau Diwygio am ei ystyriaeth fanwl o'r ddeddfwriaeth bwysig hon, ac o Fil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) sydd ar ddod.

Rwyf wedi cael cyfle i drafod eich llythyr gydag Arweinydd Plaid Cymru ac rwy'n ymateb ar ran y ddau ohonom.

O ran eich cais i roi tystiolaeth i'r Pwyllgor, fel y byddwch yn gwerthfawrogi, mae'r adeg hon o'r flwyddyn yn gyfnod arbennig o brysur. Felly, o ganlyniad i ymrwymadau sydd eisoes yn y dyddiadur, ynghyd â'r her ychwanegol o geisio cydlynu amser pryd y gallwn i ac Arweinydd Plaid Cymru fod yn bresennol ar fyr rybudd i roi tystiolaeth lafar, mae arnaf ofn na allwn dderbyn eich gwahoddiad. Fodd bynnag, hyderwn fod y cyflwyniad ysgrifenedig hwn yn darparu ymateb i'r meysydd a godwyd gennych yn eich llythyr. Byddwch yn ymwybodol y byddwn yn ymddangos gerbron y Pwyllgor Craffu ar Waith y Prif Weinidog ar 8 Rhagfyr i drafod materion sy'n ymwneud â'r Cytundeb Cydweithio, y mae diwygio'r Senedd yn rhan allweddol ohono.

Gan droi at y cwestiynau a godwyd gennych:

1. A ydych yn parhau i fod yn hyderus y bydd uwch-fwyafrif yn y Senedd o blaid y cynigion yn y Bil, gan gynnwys y system etholiadol rhestr gaeedig arfaethedig.

Rydym yn parhau i fod yn hyderus y bydd y cynigion yn y Bil, sydd, i bob pwrpas, yn rhoi effaith i argymhellion y Pwyllgor Diben Arbennig ar Ddiwygio'r Senedd yn ennyn cefnogaeth uwchfwyafrif yn y Senedd. Fel y gwyddoch, yn unol â'i gylch gwaith, dim ond argymhellion a oedd yn cael eu cefnogi gan uwchfwyafrif y caniatawyd i'r Pwyllgor Diben Arbennig eu gwneud i'r Senedd.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
YP.PrifWeinidog@llyw.cymru • ps.firstminister@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

2. A ydych wedi ystyried y posibilrwydd y gallai cynigion amgen ddenu uwch-fwyafrif pe bai'r Senedd yn penderfynu diwygio un neu fwy o'r trefniadau etholiadol yn y Bil.

Ers i'r Pwyllgor Diben Arbennig gyhoeddi ei adroddiad, rydym wedi bod yn canolbwyntio ar weithio i sicrhau yr eir ati'n llwyddiannus i drosglwyddo'r argymhellion yn ddeddfwriaeth o fewn 12-18 mis i'r dyddiad y cyflwynodd y Pwyllgor ei adroddiad, yn unol ag ymrwymiad y Cytundeb Cydweithio er mwyn gallu cwblhau'r gwaith o ddiwygio'r Senedd erbyn 2026. Sicrhau bod yr amserlen uchelgeisiol hon yn cael ei bodloni yw ein prif flaenoriaeth o hyd. Cafodd argymhellion y Pwyllgor Diben Arbennig eu cymeradwyo gan fwyafrif o ddwy ran o dair o'r Senedd ar 8 Mehefin 2022. Y gymeradwyaeth hon, a'r ymateb dilynol gan Lywodraeth Cymru i gyflwyno deddfwriaeth i'r perwyl hwnnw, yw'r sylfaen ar gyfer y darpariaethau ym Mil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau).

Rydym, wrth gwrs, yn agored i ganfyddiadau eich pwyllgor, yn ogystal â'r pwyllgorau eraill sydd wedi bod yn rhan o'r trefniadau craffu ar y Bil. Fel rhan o'i drafodaethau, bydd y Pwyllgor, rwy'n siŵr, yn ystyried a oes cynigion eraill a fydd yn golygu bod modd i'r Bil gael ei basio gan uwchfwyafrif.

Rhaid imi fod yn gwbl glir, fodd bynnag, fod y Bil yn cynrychioli pecyn o fesurau sydd wedi'u pwysu a'u mesur yn ofalus. Ni ellir ystyried newid unrhyw un elfen yn y Bil yn annibynnol ar y gweddill, oherwydd bydd newidiadau i un elfen yn newid natur y cynigion o'u hystyried fel un pecyn yn ei gyfanrwydd.

3. Hefyd, byddai gennym ddiddordeb mewn trafod â chi'r dystiolaeth a'r rhesymeg a arweiniodd y Prif Weinidog ac arweinydd Plaid Cymru ar y pryd at y casgliadau a nodir yn y Datganiad Sefyllfa ar y Cyd.

Fel y nododd y Cwnsler Cyffredinol yn ei llythyr atoch ar 8 Tachwedd, roedd y Datganiad Sefyllfa ar y Cyd yn ystyried yr amrediad o dystiolaeth a gasglwyd dros yr ugain mlynedd diwethaf. Roedd hyn yn cynnwys adroddiadau'r Comisiwn Richard, y Panel Arbenigol ar Ddiwygio Trefniadau Etholiadol y Cynulliad a'r Pwyllgor ar Ddiwygio Trefniadau Etholiadol y Senedd. Roedd y Datganiad hefyd yn ystyried y cynigion a basiwyd gan Gynhadledd Llafur Cymru a Chynhadledd Plaid Cymru yng ngwanwyn 2022 a phrosesau democrataidd cysylltiedig y ddwy blaid.

Hyderwn fod yr ymateb hwn o gymorth i'ch pwyllgor wrth iddo barhau i graffu ar y Bil ac edrychwn ymlaen at ystyried eich adroddiad maes o law.

Rwyf hefyd yn anfon copi o'r llythyr hwn at Rhun ap Iorwerth, Arweinydd Plaid Cymru ac at Adam Price, fel cyn-Arweinydd Plaid Cymru.

Dymuniadau gorau

MARK DRAKEFORD